

UN VEÍ ANOMENAT... Josep Rius-Camps, teòleg, investigador i capellà

Avui, la residència d'aquest rector és a tocar de l'ermita de Sant Pere de Reixac (Vallès Occidental), però des dels cinc anys i fins que va entrar al seminari, casa seva va ser l'església que avui és la seu de la llibreria La Central, en aquell Raval que Josep Rius-Camps adora.

«El Raval em va fer valorar i disfrutar les petites coses»

CARME ESCALES
BARCELONA

La gent gran són un dels col·lectius més vulnerables al fred. Però sempre hi ha excepcions. Als peus del capellà Josep Rius-Camps, tot l'any és estiu. Té 78 anys i calça qualsevol mes de l'any sandàlies sense mitjons, com Pere Casaldàliga al seu Matto Grosso brasiler i tants altres capellans que segueixen fent de la senzillesa la guia de la seva vida, tot i pertànyer a una institució que s'ha guanyat moltes crítiques per la falta d'austeritat.

La sobrietat de Rius-Camps es va forjar quan era petit al Raval. «Aquest barri em va ensenyar a valorar i a disfrutar les petites coses. El Raval et fa viure tal com ets», afirma el professor emèrit de la Facultat de Teologia de la Universitat de Barcelona. És el tercer de 12 germans i va néixer a Esparreguera. La seva mare, que era mestra, va pensar que els seus fills tindrien més futur a Barcelona. «Lavors, el meu pare, que era ebenista, va llogar el 1944 l'església de Nostra Senyora de la Misericòrdia i la caseta del costat. El temple ja no funcionava com a tal i allà hi havia espai per a tots nosaltres», explica Rius-Camps. Aquest espai acull actualment La Central. El llibreter Joan Flores explica que a una part de la llibreria encara li continuen dient avui el cor. El pare de Rius-Camps hi va aixecar uns envans per fer-hi dues habitacions: «Una per a les noies, i una altra per als nois. Quantes batalles de coixins que hi vam fer», exclama l'investigador des d'aquell cor ara ple de llibres.

Secrets a la cripta

El teòleg recorda que «com que el recinte era fins i tot més gran del que necessitàvem, el meu pare va rellugar la planta principal i, amb el que li donaven, pagava el nostre lloguer i encara n'hi sobrava». La cripta, on es fan avui les presentacions de llibres no els pertanyia «però hi podíem accedir, perquè no ens deien res. Una de les meves germanes, que havia entrat en política, hi guardava coses clandestines», confessa el rector de Sant Pere de Reixac.

Josep Rius-Camps, tot un expert en els orígens del cristianisme, s'ha dedicat a investigar les escriptures

i ha publicat nombrosos llibres. La seva primera novel·la: *Diari de Teòfil* (Fragmenta), la presentarà el 25 de gener a l'Ateneu Barcelonès (19.30 hores) molt a prop dels llocs per on transcorren els seus records d'infan-

cia. En el llibre, Josep Rius-Camps narra d'una manera més accessible l'obra de l'apòstol sant Lluc, que ja va exposar en el seu anterior treball *Demostració a Teòfil*.

Tots aquests llibres es despatxen ara al mateix espai on havia dormit tantes nits el teòleg, aquell nen que portava la compra a casa. «Recorria el carrer de Xuclà. Al 23, l'herboristeria, al costat, la mantegueria, la farmàcia, el matalasser...», descriu ara al tornar a passar per davant d'aquells comerços.

Racionament

En un d'aquells colmadors a més d'anar a comprar «organitzava el recompte dels cupons de racionament perquè es feien un embolic», explica. «I per Sant Josep, em regalaven una coca immensa, que portava a casa ben agafada amb els dos braços», apunta. Rius-Camps aprecia el tracte directe, el contacte amb la gent. «En un barri com el Raval, com en un poble, saps qui fa trampa i qui no», assegura.

Els records afloren. «Com que hi entenia de números, la meva mare em feia anar a comprar. Em deia els diners que em podia gastar i me n'anava amb el cistell a la Boqueria», rememora 66 anys després, seguint el mateix camí que feia quan tot just tenia 12 anys. La Boqueria li semblava un mercat immens. «A la porta que dona a la Rambla, després de les corrides de toros, venien la carn i jo a vegades comprava la cua. Si hi anava tard i encara no l'havien venut em feien més bon preu», explica Rius-Camps. Sortir a la Rambla, per a ell, era entrar en un altre món. «Era i és un punt d'evasió. Sempre que ajuntava una mica de diners, me n'hi anava a comprar plantes per regalar a la meva mare o cuidar-les a la terrassa de casa», assenyala.

Al pati del claustre del seminari hi ha dues palmeres d'uns 15 metres i que Rius-Camps va comprar i va plantar l'any 1951. «Em van donar diners vaig pagar les palmeres i encara vaig comprar algunes plantes més», declara. Aquest teòleg afirma que encara es pregunta per què es va fer capellà. «Crec que si no fos per Déu, ja ho hauria deixat. No sóc gens clerical, m'interessen les persones», puntualitza. ≡

Plats i olles Negoci familiar com els d'abans
EL RAMON I LA MONTSERRAT, GERMÀ I CUNYADA DEL JOSEP, REGENTEN UN TESTIMONI DEL RAVAL DE TOTA LA VIDA (CARRER DE LES CABRES, 12)

De compres Un nen de 12 anys a la Boqueria
«EN ALGUNES PARADES EM CRIDAVEN: 'NEN, VINE, VINE' I JO NO HI ANAVA PERQUÈ PENSAVA QUE EM VOLIEN ENREDAR», RECORDA JOSEP RIUS-CAMPS

Església, vivenda i llibreria La casa de la infantesa
NOSTRA SENYORA DE LA MISERICÒRDIA ÉS EL NOM QUE ENCARA ES POT LLEGIR A L'ENTRADA DE LA LLIBRERIA LA CENTRAL DEL RAVAL (ELISABETS, 6)

Amor a plantes i flors Un jardiner vocacional
«NETEJAVA ELS VIDRES DE CASA O ESCOMBRAVA I LA MARE EM GUARDAVA LA PAGA. QUAN TENIA UNA PESSETA, A LA RAMBLA HI COMPRAVA PLANTES»

La Portorriqueña Cafès aràbics de 12 països
EL TORRADOR DE CAFÉ DEL CARRER DE XUCLÀ, 25, ES VA FUNDAR EL 1902. ÉS UN DELS ESTABLIMENTS ALS QUALS RIUS-CAMPS SEMPRE TORNA

JOAN PUIG